

Tvingas till islam

Publicerad: 13 November 2011

En av de mest grundläggande sanningarna som de heliga texterna – Koranen och profeten Mohammeds (över honom vare Guds frid och välsignelser) sunnah – bygger på är att ingen kan tvingas till att anta islam mot dennes vilja. Vår plikt som muslimer är enbart att lägga fram bevis för islam så att sanning skall kunna skiljas från lögn. Därefter antar den som vill islam, medan den som inte vill avstår. Ingen skall tvingas, eller skadas om han eller hon inte vill bli muslim.

Bevis från Koranen

Utav många bevis för detta kan följande nämnas:

Tvång skall inte förekomma i trosfrågor. Vad som är rätt handlande är nu klart skilt från fel och synd. Den som förnekar de onda makterna och som tror på Gud, har sannerligen vunnit ett säkert fäste som aldrig ger vika. Gud hör allt, vet allt. [1]Koranen, sūrah al-Baqarah: 256

Om detta hade varit din Herres vilja skulle alla jordens invånare helt visst utan undantag ha antagit tron. Men kan du [Muhammad] påtvinga människorna tron. [2]Koranen, sūrah Yūnus: 99

Om de vill tvista med dig [Muhammad], säg då: 'Jag har helt och fullt underkastat mig Guds vilja och även de som följer mig [har underkastat sig Hans vilja].' Och fråga dem som [i äldre tid] fick ta emot uppenbarelsen och de okunniga: 'Har [också] ni underkastat er Guds vilja?' Om de underkastar sig, då har de funnit vägledning, men om de vänder dig ryggen [skall du lämna dem i fred]; din plikt är enbart att framföra budskapet. Gud förlorar ingen av Sina tjänare ur sikte. [3]Koranen, sūrah al 'Imrān: 20

Sändebudets enda uppgift är att framföra det budskap [som blivit honom anförtrott] – men Gud vet vad ni öppet tillkännager och vad ni vill dölja. [4]Koranen, sūrah al-Mā'idah: 99

Viktigt att poängtera är att de sista båda verserna uppenbarades i Medina, vilket är av betydelse då det visar att utslagen de ger inte enbart gällde muslimerna när de befann sig i Mecka och var svaga.

Anledningar till att bedriva jihād

Någon kan tänkas undra varför islam så ofta förknippas med jihād och hur vi kan förklara de krig som profeten och hans följeslagare förde mot hedningarna.

Svaret är att jihād enligt islamisk lag kan bedrivas av olika anledningar, men att tvinga människor att anta islam inte är en av dem.

Anledningen till att jihād först tilläts var för att muslimerna skulle kunna försvara sig mot förföljelse och fördrivning från deras hem. Gud säger:

Tillåtelse [att kämpa] har de mot vilka ett orättfärdigt krig förs – och Gud har makt att ge dem stöd – de som i strid mot all rätt jagas bort från sina hem därför att de säger: 'Gud är vår Herre!' Och

om Gud inte höll tillbaka [vissa] människor med andra [som redskap] skulle helt visst kloster och kyrkor, synagogor och moskéer där Guds namn åkallas utan uppehåll, ha jämnats med marken. Ja, Gud skall bistå alla som strävar för Hans sak – hos Gud ligger all styrka, all makt. [5]Koranen, sūrah al-Hajj: 39–40

Många av de tidiga lärde har nämnt att dessa var de första verserna i Koranen som uppenbarades om jhād för att efterföljas av följande verser:

Kämpa för Guds sak mot dem som för krig mot er, men var inte de första som griper till vapen; Gud älskar sannerligen inte angripare. Och döda dem då var ni än möter dem och fördriv dem från de platser varifrån de har fördrivit er; ja, förtryck är ett värre ont än döden. Kämpa inte mot dem i den heliga Moskéns närhet, om de inte själva tar upp striden där; men kämpa mot er [där], så döda dem. Det är förnekarnas lön. Men om de lägger ned vapnen [skall de se att] Gud är ständigt förlåtande, barmhärtig. Och kämpa mot dem till dess allt förtryck upphör och all dyrkan kan ägnas Gud. Om de då slutar [strida] skall alla fientligheter upphöra utom [mot] de orättfärdiga [som vill kämpa vidare]. [6]Koranen, sūrah al-Baqarah: 190–193

Härifrån utvidgades jhād från att enbart vara i försvarssyfte mot direkta angrepp till att även inkludera motstånd mot dem som undertrycker tron och inte låter människor välja den egna religionen. Detta följde senare och är bara föreskrivet för muslimer när de är kapabla till att göra så. Vid tider av svaghet får muslimer enbart bekämpa direkta attacker.

Hur islam skall spridas

Islam förväntas spridas på ett fridsamt sätt genom skrift och tal. Det finns inget utrymme till att använda vapen för att tvinga människor till tron. Vapen kan endast riktas mot dem som förföljer och förtrycker andra och hindrar dem att följa deras egna samveten i fråga om tro. En muslim kan helt enkelt inte bara stå och se på när människor förvägras deras rätt till att tro på islam och deras röster tystas. Detta är innebörden av Guds ord:

Och kämpa mot dem till dess allt förtryck upphör och all dyrkan kan ägnas Gud. Om de då slutar [strida] skall alla fientligheter upphöra utom [mot] de orättfärdiga [som vill kämpa vidare]. [7]Koranen, sūrah al-Baqarah: 193

Profeten sade i ett brev till den romerske härskaren Herakles:

Jag inbjuder dig till att anta islam. Antar du islam kommer du finna trygghet. Antar du islam kommer Gud ge dig dubbla belöningar. Men vänder du dig bort kommer du få dina medborgares synder. [8]Sahīh al-Bukhārī och Sahīh Muslim

När människor väl fått höra budskapet, utan att hinder kommit emellan, och bevis lagts fram, då är vår plikt avklarad. Den som vill tro är fri att göra så och den som föredrar att inte tro är likaså fria att göra så.

Även när muslimer är nödda till att strida och då, som en konsekvens därav, betvinga landet, är deras plikt därefter att inrätta Guds lag och upprätthålla rättvisa för alla människor, muslimer som icke-muslimer. Det är inte vår rätt att tvinga landets invånare till att anta islam om det är mot deras

vilja. Icke-muslimer måste under muslimskt styre tillåtas att behålla och utöva deras egen tro, samtidigt som de förväntas respektera landets lagar.

Att tvinga någon till islam

Hade syftet med jihād varit att tvinga icke-troende till att anta islam hade profeten aldrig kommanderat muslimerna till att avstå fientligheter om fienden gav efter och han skulle inte förbjudit dödande av kvinnor och barn – vilket var exakt vad han gjorde.

Under en sammandrabbning såg profeten en folkgrupp samlas och sände då i väg en man för att ta reda på varför de samlades. Mannen återvände och sade: ”De har samlats runt en dräpt kvinna.” Guds sändebud sade då: ”Hon skulle inte attackerats!” Khālid bin al-Walīd ledde styrkorna så han sände en man till honom med budskapet: ”Säg till Khālid att inte döda kvinnor eller arbetare.” [9]Sunan Abī Dāwūd

Således får även i stridens hetta enbart de som deltar i slaget attackerats.

Hade syftet med jihād varit att tvinga de icke-troende till att acceptera islam hade de första kaliferna inte förbjudit dödandet av präster och munkar som inte var stridande. När den förste kalifen, Abū Bakr, sände en armé till Syrien för att strida mot de angripande romarna gick han ut för att uppmuntra dem:

Ni kommer finna en grupp människor som hängivit sig dyrkan av Gud [munkar], så lämna dem i fred.

Ofta missförstådda verser

Vi har visat att en av islams läror är att det inte finns något tvång till religionen och vi har diskuterat målen för jihād. Nu skall vi vända vår uppmärksamhet mot några verser som ofta missförstås.

En utav dessa verser är:

När de helgade månaderna gått till ända skall ni döda avgudadyrkarna, var ni än träffar på dem; tag dem till fånga och omringa dem och lägg er i försåt för dem. Men om de visar ånger och [villighet att] förrätta bönen och betala allmoseskatten, lämna dem då i fred – Gud är ständigt förlåtande, barmhärtig. [10]Koranen, sūrah al-Tawbah: 5

Vissa nutida kritiker av islam har påstått att denna vers upphäver ”tvång skall inte förekomma i trosfrågor.” De menar att det generella i detta uttalande låter det förstås att varje icke-troende som vägrar anta islam måste bekämpas. De stödjer detta på att denna vers är en utav de sista verserna som uppenbarades om jihād.

Denna vers avskaffar dock inte den princip inom islamisk lag som säger att det inte skall förekomma tvång till religionen. Ordalydelsen kan vara generell, men dess innebörd blir specifik genom andra verser i Koranen som är sammankopplade med den likväl som genom ett antal relevanta profettrationer. Vi kommer inom kort diskutera dessa texter.

De folkgrupper som versen rör är de arabiska hedningarna som krigade mot profeten Muhammad och som bröt deras avtal med honom. Denna vers talar inte om de arabiska hedningarna som inte

bröt deras avtal för att ta upp vapen mot muslimerna. Och den talar definitivt inte om judar eller kristna, eller för den delen hedningarna som levde utanför den arabiska halvön.

Begrundar vi verserna i kapitlet al-Tawbah i Koranen som föregår blir denna ovan nämnda versens kontext klar:

Gud och Hans Sändebud säger upp de fördrag som ni har slutit med avgudadyrkarna. [Tillkännage för dem:] "Rör er var ni vill på jorden under fyra månader, men ni skall veta att ni inte kan uppresa er mot Guds [beslut] och att Gud skall förödmjuka dem som förnekar sanningen." [11]Koranen, sūrah al-Tawbah: 1-2

I dessa verser ser vi att hedningarna gavs fyra månaders amnesti och en antydning om att stridandet skulle återupptas när de fyra månaderna var över. En efterföljande vers undantar några av dem från fortsatt strid:

Härifrån skall undantas de bland avgudadyrkarna som har slutit fördrag med er och som inte i något avseende vållat er skada och inte har bistått någon [i fientliga företag] mot er. Fullgör era förpliktelser enligt fördragen med dem, så länge de är i kraft. Gud älskar dem som fruktar Honom. [12]Koranen, sūrah al-Tawbah: 4

Så när Gud säger "när de helgade månaderna gått till ända skall ni döda avgudadyrkarna, var ni än träffar på dem; tag dem till fånga och omringa dem och lägg er i försåt för dem" måste vi veta att detta inte är generellt då vad som avses är de hedniska araberna som låg i krig med profeten och dem som bröt deras fredsfördrag.

Detta framhålls ett antal verser senare då Gud säger:

Eller tvekar ni att kämpa mot människor som har brutit sina eder och som hade planer att jaga bort Sändebudet och som var de första att angripa er? Hyser ni [sådan] rädsla för dem? Men om ni är [sanna] troende är det Gud som ni bör frukta! [13]Koranen, sūrah al-Tawbah: 13

Ibn al-'Arabī sade i hans kommentar av Koranen:

Härifrån är det klart att innebörden av denna vers är att dräpa hedningarna som för krig mot er. [14]Ahkām al-Qur'ān, 2/456

Gud säger direkt efter versen som diskuteras:

Hur skulle avgudadyrkarna kunna [göra anspråk på] fördragsenligt [beskydd] av Gud och Hans Sändebud, bortsett från dem som ni slöt avtal med om vapenvila i närheten av den heliga Moskén? [Vad dem beträffar] skall ni stå fast vid ert ord till dem, så länge de står fast vid sitt ord till er. Gud älskar dem som fruktar Honom. [15]Koranen, sūrah al-Tawbah: 7

En annan missförstådd text är den profettradition i vilken Muhammad säger:

Jag har kommenderats till att strida mot folk tills de vittnar om att det inte finns någon gudom utom Gud och att jag är Guds sändebud. Gör de så är deras liv och egendom okränkbara utom för Guds rättighet, och deras förehavanden är med Gud. [16]Sahīh al-Bukhārī och Sahīh Muslim

Det finns inga betänkligheter om huruvida denna profettradition är autentisk då den är nedtecknad både i Sahīh al-Bukhāri och i Sahīh Muslim. Men inte heller denna tradition skall ses som generell eller användas i fel kontext utan att hänseende tas till andra bevis.

Ordet "folk" avser här inte hela mänskligheten. Ibn Taymiyyah (1263–1328) säger:

Det avser dem som för krig som Gud har tillåtet oss att bekämpa. Det avser inte dem som har ett avtal som Gud kommenderar oss att uppfylla våra avtal med. [17]Majmū' al-Fatāwā, 19/20

Rättvisa gentemot icke-muslimer

Islam kommenderar muslimer till att vara rättvisa mot människor av annan tro, oberoende av om de är judar, kristna eller hedningar. Islam manar oss till att behandla dem vänligt och till att försöka vinna deras hjärtan så länge de inte tar upp vapen mot oss:

Det är inga andra än de som bekämpar er på grund av [er] tro och som vill driva bort er från era hem eller hjälper [dem som vill] driva bort er, vilkas skydd och vänskap Gud förbjuder er att söka. De som söker deras vänskap och skydd har begått orätt mot sig själva! Troende! När troende kvinnor som har utvandrat kommer till er, förhör dem! Ingen utom Gud känner deras tro, men om ni har övertygat er om att de är troende, sänd då inte tillbaka dem till förnekarna av sanningen; deras män har inte [längre] rätt att leva med dem och de har inte rätt att leva med sina män. Men ge tillbaka till männen vad [brudgåvan] har kostat dem. Och ni begår ingen synd om ni sedan tar dem till hustrur efter att ha gett dem deras brudgåva. Håll inte fast vid det äktenskapliga bandet med kvinnor som förnekar sanningen; begär att få tillbaka det som ni har gett [dem som brudgåva], och låt dem [vars hustrur går över till er] begära tillbaka det som de har gett ut [för sina hustrur]. Detta är Guds dom; Han dömer [rättvist] mellan er [och de icke-troende]. Gud är allvetande, vis. [18]Koranen, sūrah al-Mumtahanah: 9–10

Gud befäller oss att respektera våra icke-muslimska föräldrar och att ha följe med dem i detta liv på bästa sätt. Koranen säger:

Och ge er inte in i diskussioner med efterföljarna av tidigare uppenbarelser annat än på det hövligaste och mest hänsynsfulla sätt – utom med sådana bland dem som vill väcka förargelse – och säg: "Vi tror på det som har uppenbarats för oss och det som har uppenbarats för er, och vår Gud och er Gud är en och samme Gud och vi underkastar oss Hans vilja." [19]Koranen, sūrah al-'Ankabūt: 46

Vi är beordrade till att upprätthålla våra avtal med dem som inte är muslimer och inte bedra dem eller överträda mot dem. Profeten riktade en skarp varning till oss mot att döda icke-muslimer som vi har fred med:

Den som dödar någon som vi har ett avtal med kommer inte känna doften av Paradiset. [20]Sahīh Muslim

En muslims tro är inte godtagbar om denne inte tror på alla tidigare profeter (över dem alla vare Guds frid):

Troende! Håll [fast vid] er tro på Gud och Hans Sändebud och på den Skrift som Han har uppen-

barat för Sitt Sändebud och på det som uppenbarades i äldre tid; [tänk på att] den som förnekar Gud och Hans änglar och Hans uppenbarelser och Hans sändebud och Domens dag har drivit synden till dess yttersta gräns. [21]Koranen, sūrah al-Nisā':136

Källor:

Shaykh Sāmī al-Mājid, Let There Be No Compulsion in Religion. www.islamtoday.com

Muhammed Knut Bernström (2000), Koranens budskap. Simrishamn: Proprius.

Fotnoter:[+]

Fotnoter:

↑1 Koranen, sūrah al-Baqarah: 256

↑2 Koranen, sūrah Yūnus: 99

↑3 Koranen, sūrah āl 'Imrān: 20

↑4 Koranen, sūrah al-Mā'idah: 99

↑5 Koranen, sūrah al-Hajj: 39–40

↑6 Koranen, sūrah al-Baqarah: 190–193

↑7 Koranen, sūrah al-Baqarah: 193

↑8 Sahīh al-Bukhārī och Sahīh Muslim

↑9 Sunan Abī Dāwūd

↑10 Koranen, sūrah al-Tawbah: 5

↑11 Koranen, sūrah al-Tawbah: 1–2

↑12 Koranen, sūrah al-Tawbah: 4

↑13 Koranen, sūrah al-Tawbah: 13

↑14 Ahkām al-Qur'ān, 2/456

↑15 Koranen, sūrah al-Tawbah: 7

↑16 Sahīh al-Bukhārī och Sahīh Muslim

↑17 Majmū' al-Fatāwā, 19/20

↑18 Koranen, sūrah al-Mumtahanah: 9–10

↑19 Koranen, sūrah al-'Ankabūt: 46

↑20 Sahīh Muslim

↑21 Koranen, sūrah al-Nisā':136